

Prof. dr hab. n med. Tomasz Kręcicki

Katedra i Klinika Otolaryngologii Chirurgii Głowy i Szyi

Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

RECENZJA

**dorobku naukowo-badawczego, dydaktyczno-organizacyjnego
oraz w zakresie popularyzacji nauki i współpracy międzynarodowej**

dr n med. Aldony Chloupek

**w związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk
medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne**

specjalność chirurgia czaszkowo-szczękowo-twarzowa

Rada Doskonałości Naukowej, działając na podstawie art.221 ust.4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742), w dniu 3 września 2024, podjęła uchwałę numer DRKN.Z3.400.92.2014 i powołała mnie do przygotowania recenzji w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr n med. Aldony Chloupek.

Określenie osiągnięcia naukowego będącego podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego brzmi :

„Nowotwory głowy i szyi – epidemiologia, diagnostyka i żywienie kliniczne.”

- 1. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe, artystyczne- z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.**

2018	Uzyskanie stopnia doktora nauk medycznych
Wojskowy Instytut Medyczny
Tytuł rozprawy doktorskiej: „Wpływ rodzaju żywienia na proces leczenia chorych z nowotworami głowy i szyi”
Promotor: Prof. dr hab. n. med. Dariusz Jurkiewicz
Promotor pomocniczy: Dr. n. med. Piotr Rapiejko
2012	Uzyskanie specjalizacji w dziedzinie chirurgii stomatologicznej

2007	Tytuł specjalisty w dziedzinie chirurgii twarzowo-szczękowej
2007	Uzyskanie dyplomu lekarza Akademia Medyczna w Warszawie
2000	Uzyskanie dyplomu lekarza dentysty Akademia Medyczna w Poznaniu
1988	Uzyskanie dyplomu pielęgniarki Liceum Medyczne w Żyrardowie

2. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych

2016 - obecnie	Kierownik Klinicznego Oddziału Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej Wojskowy Instytut Medyczny, Warszawa
2008 - obecnie	Chirurg twarzowo-szczękowy, chirurg stomatolog Grupa LuxMed, przychodnia i szpital, Warszawa
2015-2016 oraz 2001-2013	Starszy asystent, chirurg twarzowo-szczękowy Wojskowy Instytut Medyczny, Warszawa
2013-2015	Starszy asystent, chirurg twarzowo-szczękowy Centrum Onkologii, Warszawa
2009-2013	Studia Doktoranckie, WIM-PIB Warszawa
2000-2001	Lekarz stażysta Instytut Stomatologii, CSK WAM Warszawa
1988-1995	Pielęgniarka dyplomowana Oddział Interny i Anestezjologii, Szpital Miejski w Gdyni

3. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.)

A. Tytuł osiągnięcia naukowego:

Nowotwory głowy i szyi – epidemiologia, diagnostyka i żywienie kliniczne.

Łączna punktacja wchodząca w skład osiągnięcia naukowego:

Łączny Impact Factor prac w cyklu: 13,800

Łączna liczba punktów MNiSW: 420

Ustawowy wymóg osiągnięcia naukowego pod względem formalnym został przez dr n med. Aldonę Chloupek spełniony.

4. Wykaz publikacji składających się na osiągnięcie naukowe

4.1 Chloupek A., Kania J., Jurkiewicz D. Concordance between clinical and pathological T and N stages in Polish patients with head and neck cancers. *Diagnostics* 2023: Vol. 13, nr 13, s. e2202, 1-9.

Praca oryginalna, IF: 3.600, MNiSW: 70

Wkład habilitantki w powstanie tej publikacji polegał na: - zaprojektowanie badania, opracowanie koncepcji badania, zbieranie i analizowanie danych, przegląd literatury, koordynowanie badania, pisanie publikacji oraz zredagowanie odpowiedzi do Recenzentów i korespondencji z Redakcją Czasopisma.

Wkład pracy Habilitantki w powstanie pracy oceniam na 90%.

4.2 Chloupek A., Jurkiewicz D., Kania J. The characteristics of Polish patients with salivary gland tumors: a ten-year single-center experience. *Clin. Oral Investig.* 2024: Vol. 28, nr 1, s. e3, 1-8.

Praca oryginalna, IF: 3,400, MNiSW: 140 pkt.)

Wkład habilitantki w powstanie tej publikacji polegał na: - zaprojektowanie badania, opracowanie koncepcji badania, zbieranie i analizowanie danych, przegląd literatury, koordynowanie badania, pisanie publikacji oraz zredagowanie odpowiedzi do Recenzentów i korespondencji z Redakcją Czasopisma.

Wkład pracy Habilitantki w powstanie pracy oceniam na 90%.

4.3 Chloupek A., Jurkiewicz D., Zarzycki K., Nowocień J., Grab P. The effect of nasogastric feeding after surgery in patients with head and neck cancers retrospective single center experience. *Nutr. Cancer* 2023: Vol. 75, nr 9, s. 1803-1810.

Praca oryginalna, IF: 2.900, MNiSW: 70

Wkład habilitantki w powstanie tej publikacji polegał na: - zaprojektowanie badania, opracowanie koncepcji badania, zbieranie i analizowanie danych, przegląd literatury, koordynowanie badania, pisanie publikacji oraz zredagowanie odpowiedzi do Recenzentów i korespondencji z Redakcją Czasopisma.

Wkład pracy Habilitantki w powstanie pracy oceniam na 90%.

4.4 Chloupek A., Jurkiewicz D. The effect of hospital-based liquid diet and commercial formulas on laboratory parameters and postoperative complications in patients with head and neck cancer. *J. Clin. Med.* 2024: Vol. 13, nr 7, s. e1844, 1-12.

Praca oryginalna. IF: 3.900, MNiSW: 140

Wkład habilitantki w powstanie tej publikacji polegał na: - zaprojektowanie badania, opracowanie koncepcji badania, zbieranie i analizowanie danych, przegląd literatury, koordynowanie badania, pisanie publikacji oraz zredagowanie odpowiedzi do Recenzentów i korespondencji z Redakcją Czasopisma.

Wkład pracy Habilitantki w powstanie pracy oceniam na 90%.

5. Wskazanie Osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2016 r. poz. 882 ze zm. W Dz. U. z 2016 r. poz. 1311)

Publikacja 1.

Celem pierwszej pracy Habilitantki wchodzącej w skład cyklu była ocena zgodności pomiędzy patologicznymi a klinicznymi klasyfikacjami T i N u polskich pacjentów z HNC.

Głównym wynikiem tego badania było:

- Wykazanie zgodności cTNM i pTNM u 59,9% pacjentów dla cechy T (umiarkowana) oraz u 79,3% pacjentów dla cechy N (znacząca)
- Rozmiar i zakres guza były niedoszacowane lub przeszacowane u 73 z 182 pacjentów (40,1%),
- Stopień zajęcia węzłów chłonnych został zaniżony u 11 z 53 pacjentów (20,7%).

Na podstawie uzyskanych wyników habilitantka wysunęła wniosek, że rozbieżności pomiędzy cTNM i pTNM w HNC stwarzają potrzebę standaryzacji badań fizykalnych i patologicznych oraz metod obrazowania.

Publikacja 2.

Celem drugiej publikacji wchodzącej w skład cyklu Habilitantki było dostarczenie danych epidemiologicznych na temat polskich pacjentów z nowotworami gruczołów ślinowych. W badaniu uwzględniono łącznie 239 pacjentów, którzy przeszli operację z powodu guza gruczołu ślinowego. Główne wyniki osiągnięte przez badaczkę:

- Łagodne guzy, takie jak guzy Warthina i polimorficzne gruczolaki, były głównie stwierdzane w gruczołach przyusznych pacjentów w wieku 39-72 lata.
- Obecność guza złośliwego była związana z dłuższymi okresami hospitalizacji związanych z operacją oraz wyższym ryzykiem ciężkich powikłań.

Na podstawie wyników habilitantka sformułowała wniosek, analiza epidemiologiczna chorób gruczołów ślinowych u dorosłych Polaków może być wykorzystana w

diagnozowaniu, prognozowaniu i planowaniu usług medycznych. Ponadto może posłużyć jako podstawa do dalszych badań w tej dziedzinie.

Publikacja 3.

Celem trzeciej publikacji wchodzącej w skład cyklu była identyfikacja czynników, które warunkują potrzebę stosowania zgłębnika nosowo-żołądkowego po operacji u pacjentów z HNC oraz ocena wpływu żywienia przez zgłębnik na wybrane parametry laboratoryjne. W tym badaniu habilitantka przeprowadziła retrospektywną analizę dokumentacji 153 pacjentów z HNC, aby zidentyfikować czynniki wpływającą na zastosowanie żywienia przez zgłębnik nosowo-żołądkowy po operacji. Główne wyniki osiągnięte przez badającą:

- Pacjenci żywieni przez zgłębnik charakteryzowali się znacznie dłuższym pobytem w szpitalu, niższym BMI oraz wyższą częstością występowania raka płaskonabłonkowego, wyższy odsetek guzów G2 i T2 oraz rzadziej przechodzili selektywną limfadenektomię.
- Jednoczynnikowa analiza regresji ujawniła, że niskie BMI (iloraz szans [OR] = 0,84), histologiczne rozpoznanie raka płaskonabłonkowego (OR = 8,05), stadium guza T2 (OR = 2,27), RBC (OR = 0,44), poziom hemoglobiny (OR = 0,80) oraz MCV (OR = 1,10) były istotnymi wskaźnikami potrzeby żywienia przez zgłębnik nosowo-żołądkowy.
- Wieloczynnikowa analiza wykazała, że niskie BMI (OR = 0,87) oraz RBC (OR = 0,32) były prognostycznymi czynnikami dla żywienia przez zgłębnik.
- W analizie regresji liniowej zaobserwowano istotny procentowy wzrost liczby białych krwinek od przyjęcia do wypisu u pacjentów wymagających żywienia przez zgłębnik nosowo-żołądkowy w porównaniu z pozostałymi pacjentami ($p = 0,003$).
- Poziomy albuminy i całkowitego białka w surowicy znacząco zmniejszyły się od przyjęcia do wypisu, bez istotnych różnic między grupami

Na podstawie zebranych danych habilitantka sformułowała wniosek, iż wiedza uzyskana z badania może wspierać bardziej spersonalizowane planowanie leczenia oraz umożliwić lekarzom wcześniejsze informowanie pacjentów o możliwej potrzebie zastosowania zgłębnika żywieniowego podczas terapii. Ponadto mogą one ułatwić identyfikację pacjentów o wysokim ryzyku, u których należy rozważyć profilaktyczne

żywienie dojelitowe już w czasie pierwotnej operacji, aby zoptymalizować i wyniki leczenia i polepszyć jakość życia.

Publikacja 4.

Celem czwartej publikacji wchodzącej w skład cyklu habilitantki było porównanie polimerycznych mieszanek żywieniowych dojelitowych dostępnych komercyjnie z wysokobiałkową dietą płynną przygotowaną w szpitalu pod względem ich wpływu na parametry krwi mierzone przed i po operacji oraz występowanie powikłań związanych z leczeniem u pacjentów z HNC. Główne wyniki:

- Po operacji pacjenci otrzymujący komercyjne mieszanki mieli niższe poziomy kreatyniny i glukozy we krwi oraz wyższe poziomy aminotransferazy alaninowej (ALT) i aminotransferazy asparaginianowej (AST) niż ci, którzy stosowali dietę szpitalną.
- Dłuższe stosowanie komercyjnych mieszanek przed operacją było związane z lepszymi przedoperacyjnymi poziomami ALT i AST oraz niższym poziomem glukozy we krwi po operacji.
- Pacjenci stosujący dietę szpitalną mieli wyższy wskaźnik powikłań pooperacyjnych niż ci, którzy otrzymywali formuły komercyjne (16,1% vs 3,3%).

Na podstawie zebranych wyników Habilitantka wysnuła wniosek, iż pacjenci z HNC wymagają wsparcia żywieniowego, które może poprawić wyniki kliniczne i zminimalizować ryzyko powikłań pooperacyjnych, co z kolei poprawiłoby odsetek przeżyć. Wzrost enzymów wątrobowych u pacjentów karmionych preparatami komercyjnymi jest niepokojący i wymaga dalszych badań. Wczesne podejście do żywienia dojelitowego miało pozytywny wpływ na poziom glukozy we krwi po operacji. Stosowanie formuł komercyjnych nie skróciło czasu pobytu chorych w szpitalu, to wydaje się przyczyniać do zmniejszenia liczby i częstości występowania powikłań pooperacyjnych u pacjentów z HNC w porównaniu z dietą szpitalną.

Recenzowane osiągnięcie naukowe oceniam jako interesujące i wartościowe opracowanie naukowe, wnoszące znaczny wkład w rozwój onkologii głowy i szyi. Oceniane osiągnięcie naukowe stanowi podstawę do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego.

6. Ocena dorobku naukowego, dydaktycznego, organizacyjnego

A. Osiągnięcie naukowe będące podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego

Na osiągnięcie naukowe składają się 4 publikacje prac oryginalnych, powiązanych tematycznie, w których Habilitantka jest pierwszym autorem oraz autorem korespondencyjnym.

Łączna punktacja prac wchodzących w skład osiągnięcia naukowego wynosi:

Łączny Impact Factor prac w cyklu: 13,800

Łączna liczba punktów MNiSW: 420

B. Wskaźniki bibliometryczne publikacji autorstwa dr n med. Aldony Chloupek z wyłączeniem cyklu publikacji z dnia 15.05.2024r

- Ogólna liczba publikacji punktowanych: 30, w tym przed doktoratem: 18, po uzyskaniu stopnia doktora: 12
- Liczba punktów **MNiSW/MEiN** uzyskanych przed doktoratem: 110, po uzyskaniu stopnia doktora: **1107**, ogółem: **1217**
- Liczba punktów **Impact Factor (IF)** uzyskanych przed doktoratem: 0, po uzyskaniu stopnia doktora: **75.699** ogółem: **75.699**
- Publikacje z udziałem autora w badaniach wieloośrodkowych: 2 (IF: 64.233; MNiSW/MEiN: 340 pkt.)
- Publikacje w recenzowanych materiałach pokonferencyjnych: 1 (MNiSW/MEiN: 6 pkt.)
- Prace popularno-naukowe: 2
- Streszczenia polskie: 15, zagraniczne: 7
- Liczba cytowani:
 - wg Web of Science z dnia 15-05-2024: 216
 - bez autocytowań: 213
- Index Hirscha
 - wg Web of Science z dnia 15-05-2024: *h* -index: 4

Z przytoczonych danych wynika, że dorobek naukowy po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych został znacznie powiększony, nie tylko pod względem ilościowym, ale także jakościowym.

Podsumowując dorobek naukowy dr n.med. Aldona Chloupek będący podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego nauk medycznych chciałbym zwrócić uwagę na kilka elementów.

Dr Chloupek wybrała bardzo istotne zagadnienie w zakresie leczenia nowotworów głowy i szyi. Kwestia żywienia chorych jest bardzo istotna i wpływa niewątpliwie na wyniki leczenia.

Grupy chorych biorących udział w badaniach, których wyniki przedstawiono w kolejnych pracach, są duże co niewątpliwie zwiększa wartość tych prac.

Jako osoba, która zajmuje się diagnostyką i leczeniem chorych z nowotworami głowy i szyi przez 39 lat zachęcałbym Habilitantkę do dalszych badań w tym zakresie.

Problem jest bardzo złożony i zaczyna się od tego, że grupa pacjentów z tymi schorzeniami, poza innymi, znanymi powszechnie czynnikami ryzyka, już na wstępie wykazuje znaczne braki w odżywieniu, co jest kolejnym czynnikiem zwiększającym szansę na rozwój wyżej wymienionych chorób.

Oczywiście badania w tym zakresie były już prowadzone ale myślę, że biorąc pod uwagę naukową kreatywność habilitantki jest jeszcze w tym obszarze dużo do zrobienia.

C. Osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne oraz popularyzujące naukę lub sztukę

- Dr n.med. Aldona Chloupek była promotorem pomocniczym rozprawy doktorskiej lek. dent. Joanny Karaś-Dąbrowskiej, tytuł rozprawy: „Ocena jakości życia pacjentów operowanych z powodu nowotworów jamy ustnej”, promotor: płk. prof. dr. hab. n med. Witold Owczarek
- Prowadziła wiele wykładów i prelekcji na konferencjach naukowych w Polsce i za granicą propagując wiedzę z zakresu chirurgii głowy i szyi a w szczególności z onkologii szczękowo-twarzowej
- Habilitantka od 2016 roku jest kierownikiem Klinicznego Oddziału Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej Wojskowego Instytutu Medycznego w Warszawie
- Od 2022 roku jest Wiceprezesem Polskiego towarzystwa Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Stomatologicznej i Implantologii
- Od 2016 pełni funkcję Konsultanta Wojskowej Służby Zdrowia w dziedzinie chirurgii szczękowo-twarzowej

- Dr n. med. Aldona Chloupek wielokrotnie była członkiem komitetu organizacyjnego Zjazdów Otolaryngologów Wojskowych w Polsce
- Jest pomysłodawcą, organizatorem i wykonawcą międzynarodowych kursów z zakresu chirurgii szczękowo-twarzowej
- Wielokrotnie przewodniczyła w sesjach naukowych na polskich zjazdach i konferencjach naukowych
- Habilitantka jest czynnym członkiem w dziewięciu towarzystwach polskich i zagranicznych
- Jako ceniony specjalista w swojej dziedzinie jest recenzentem w 6 czasopismach polskich i zagranicznych
- Jest pierwszym w Polsce chirurgiem twarzowo-szczękowym wykonującym zabiegi z zakresu chirurgii szczękowo-twarzowej chirurgią robotyczną
- Jako pierwsza na świecie wykonała zabieg resekcji wyrostka rylcowatego chirurgią robotyczną
- Dr n. med. Aldona Chloupek jest jedynym w Polsce lekarzem prowadzącym operacje rekonstrukcyjne w obrębie twarzoczaszki po obrażeniach wojennych w Ukrainie z zakresu medycyny pola walki

D. Udział w badaniach klinicznych i projektach:

- Dr n. med.. Aldona Chloupek brała udział w charakterze współbadacza w 2 projektach badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych jako badanie wieloośrodkowe COVIDSurg organizowane przez University Hospital Birmingham NHS Foundation Trust, Birmingham; powyższe badania zakończone zostały dwoma publikacjami, w których Habilitantka jest współautorem, opublikowanymi w renomowanych czasopismach naukowych (Lancet Oncol. IF: 54,433, MNiSW: 200 pkt. i Am. J. Obstet. Gynecol. IF9.8; MNiSW; 140).
- Jest członkiem zespołu w trzech trwających badaniach wieloośrodkowych (dwóch z zakresu onkologii głowy i szyi i jeden z zakresu traumatologii szczękowo-twarzowej).

- Habilitantka we współpracy z innymi polskimi ośrodkami naukowymi jest współautorką wielu prac naukowych opublikowanych w renomowanych czasopismach zagranicznych

Podsumowanie

Dorobek naukowy oraz osiągnięcia naukowe Habilitantki są imponujące.

Podane powyżej dane bibliometryczne tzn. IF, Index Hirscha, punktacja MNiSW wskazują, że dalszy rozwój naukowy Habilitantki przedstawia się obiecująco.

Dr n. med. Aldona Chloupek odbywała staże naukowe w wielu polskich i zagranicznych ośrodkach naukowych.

Fakt, że była recenzentką prac w wielu zagranicznych czasopismach naukowych wskazuje, że jest rozpoznawalna w środowisku naukowym w wielu krajach.

Obszar zainteresowania naukowych Habilitantki jest bardzo szeroki.

Zachęcam Habilitantkę do dalszego zaangażowania w obszar onkologii głowy i szyi.

Wniosek

W związku z trwającym postępowaniem habilitacyjnym dr n. med. Aldony Chloupek w oparciu o ocenę Jej dorobku naukowego oraz analizę innych dokonań naukowych stwierdzam, że spełnia wymogi dotyczące ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego określone w artykule 219 ust.1 pkt 2 ustawy Prawa o Szkolnictwie Wyższym i Nauce z dnia 20 lipca 2028 roku.

Wnoszę do Wysokiej Rady Naukowej Wojskowego Instytutu Medycznego-Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie o dopuszczenie dr n. med. Aldonę Chloupek do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

2024-12-16

2024-12-16

Prof. dr hab. Tomasz Kręcicki
SPECJALISTA OTOLARYNGOLOG
Bielany Wrocławskie, ul. Wesoła 4
tel. praca 784 25 12
4621438